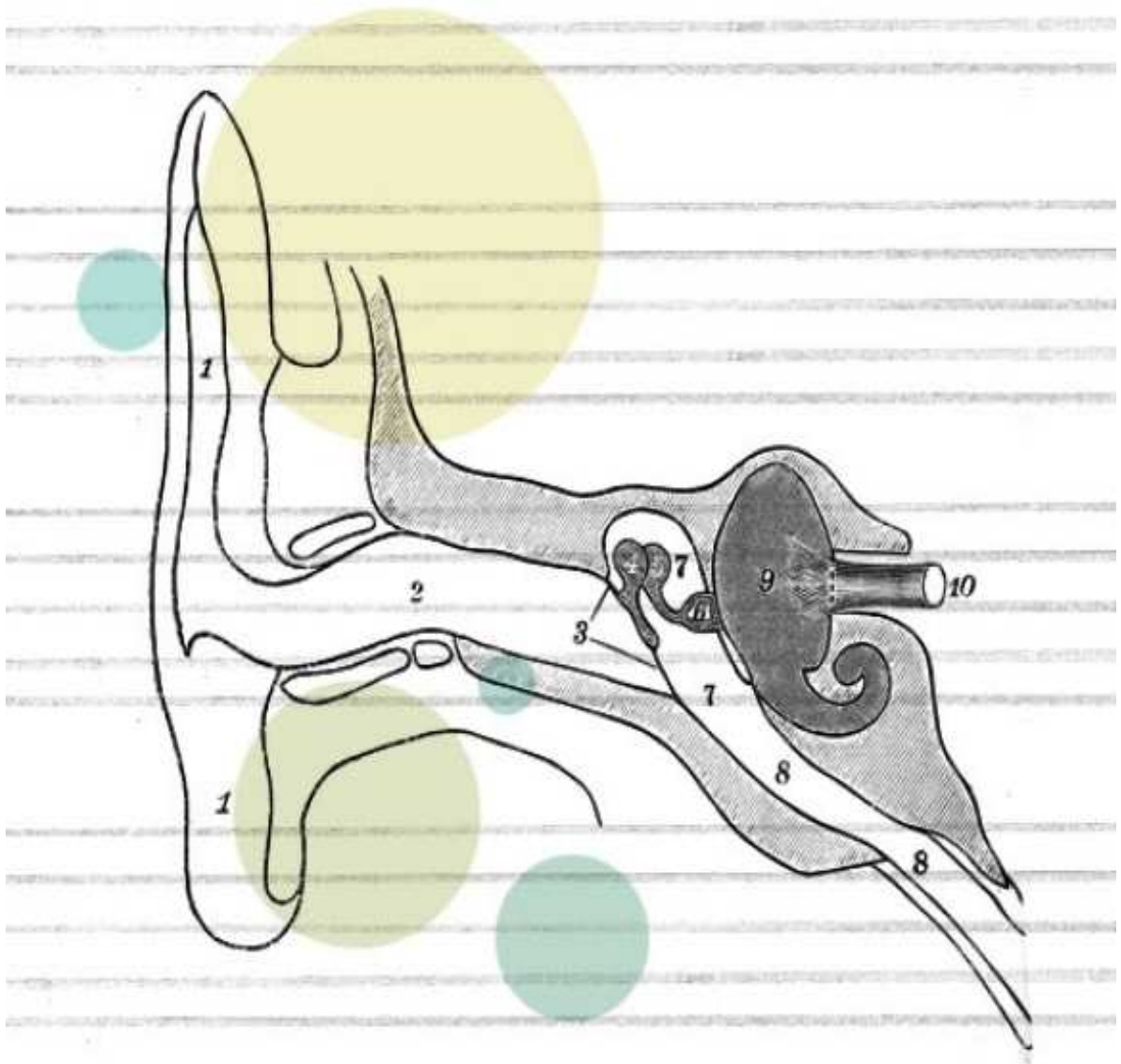

Donderdag 25 oktober 2012

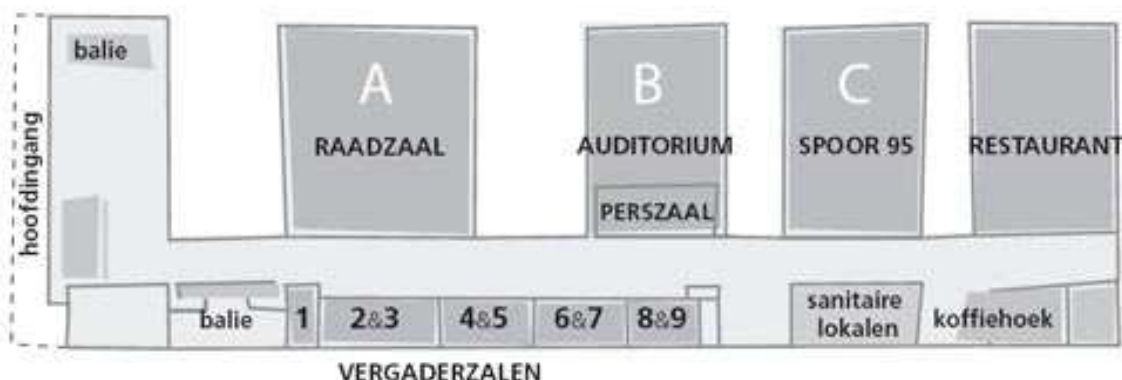
MATRIX

[NIEUWE OREN – NEW EARS]

Internationale Conferentie rond Nieuwe
Muziekeducatie – International
Conference on New Music Education

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Programma – Programme	3
Keynote door Richard McNicol – Keynote by Richard McNicol	4
Intermezzo ‘The Times They Are a Changin’ - Interlude ‘The Times They Are a-Changin’	5
Presentatie landschapstekening: ‘Nieuwe Muziekeducatie in Vlaanderen’ – Presentation landscape drawing: ‘New Music Education in Flanders’	6
Parallelsessies – Parallel sessions.....	7
1. Panelgesprek: Samenwerking met het concertleven – Panel discussion: Collaboration with the concert life.....	7
2. Projectpresentaties (LAbO, Composers in Education Database, School of arts) - Project presentations (LAbO, Composers in Education Database, School of arts).....	8
3. Interactieve presentaties: ‘Nieuwe Muziek in de klas’ – Interactive presentations: ‘New music in the classroom’	10
4. Interactieve presentaties: ‘Nieuwe muziek in het DKO’ – Interactive presentations: ‘New Music in DKO’	11
Presentatie & toonmoment ‘Componeren in de klas’ – Presentation and show time ‘Composing in the classroom’	14
Parallelsessies – Parallel sessions.....	15
1. Panelgesprek: methods en doelstellingen – Panel discussion : methods and objectives.....	15
2. Lezing door Paul Craenen – Lecture by Paul Craenen.....	16
3. Workshop Aifoon (‘Geluid in stilte’) – Workshop Aifoon (‘Sound in silence’)	17
4. Componeren met en voor amateurs – Composing wit and for amateurs	18
Gewaardeerde medewerkers - Valued Cooperators.....	Error! Bookmark not defined.
Aankomende evenementen bij MATRIX [centrum voor nieuwe muziek] – Upcoming events at MATRIX [center for new music]	21

Inleiding

Van 25 oktober tot 4 november vinden in ons land de World Music Days plaats, een internationaal festival voor nieuwe muziek, georganiseerd door ISCM-Vlaanderen en tal van partners in zes Belgische steden (www.freeyourears.be). Tien dagen lang strijkt de wereld neer in ons land, een unieke kans om nieuwe muziek van Australië tot Zweden te ontdekken. Reden te over, vonden wij, om muziekeducatie die specifiek gericht is op nieuwe muziek in de kijker plaatsen, en dat in internationaal perspectief.

Met de enthousiaste medewerking van heel wat collega's (u vindt ze allemaal op de laatste bladzijde van dit programmaboekje) planden we deze studiedag. Vanuit een erg specifiek onderwerp, maar met een brede invalshoek. We kozen voor een zo veelzijdig mogelijk programma (gaande van eerder beschouwende lezingen en panelgesprekken, tot inspirerende praktijkvoorbeelden en actieve workshops), waarmee we een breed publiek willen aanspreken: professionelen uit het veld van de nieuwe muziek en kunsteducatie, leerkrachten uit het Deeltijds Kunstonderwijs, (muziek)leerkrachten uit het dagonderwijs, studenten en docenten uit de verschillende lerarenopleidingen, ... Kortom: al wie op één of andere manier betrokken is bij of interesse heeft voor muziekeducatie.

Nieuwe muziek is immers geen met prikkeldraad omheind eiland, maar een artistieke uitdrukingsvorm van onze tijd, de taal van zoveel componisten, musici en een groeiend publiek. De eigenheden ervan zijn vaak nog weinig bekend, maar de mogelijkheden zijn – ook op educatief vlak - eindeloos. We hopen dan ook dat deze studiedag een bron van inspiratie mag zijn voor een frisse, actuele omgang met muziek.

Tot slot is een woord van dank op zijn plaats, voor iedereen die op de ene of de andere manier een steentje bijdroeg aan deze studiedag. We denken daarbij ook in het bijzonder aan de Provincie Vlaams-Brabant, voor haar gastvrijheid en onbetaalbare logistieke steun.

Rebecca Diependaele

Katrien Vercauter

Programma – Programme

9u30 Zaal C	Onthaal met koffie <i>Reception with coffee</i>
9u45 Zaal C	Welkom <i>Welcome</i>
10u00 – 10u30 Zaal B	Keynote door Richard McNicol ‘What children need is a good tune!’ <i>Keynote by Richard McNicol ‘What children need is a good tune!’</i>
10u30 – 10u40 Zaal B	Intermezzo ‘The Times they are a-changin’ <i>Een initiatief van HERMESensembel in samenwerking met De Veerman, AMUZ en Concertgebouw Brugge</i> <i>Interlude ‘The Times They are a-changin’</i> <i>An initiative of HERMESensembel in collaboration with De Veerman, AMUZ en Concertgebouw Brugge</i>
10u40 – 11u15 Zaal B	Presentatie landschapstekening: ‘Nieuwe muziekeducatie in Vlaanderen’ <i>Presentation landscape drawing: ‘New music education in Flanders’</i>
11u15 – 11u45 Zaal C	Pauze <i>Interval</i>
11u45 – 12u45	Parallelsessies <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Panelgesprek: Samenwerking met het concertleven (Zaal B)</i> <i>2. Projectpresentaties (LABO, Composers in Education Database, School of Arts) (Zaal 6&7)</i> <i>3. Interactieve presentaties: Nieuwe muziek in de klas (Zaal 4&5)</i> <i>4. Interactieve presentaties: Nieuwe muziek in het DKO (Perszaal)</i> <i>Parallel sessions</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Panel discussion: Collaboration with the concert life (Zaal B)</i> <i>2. Project presentations: (LABO, Composers in Education Database, School of arts) (Zaal 6&7)</i> <i>3. Interactive presentations: New music in the classroom (Zaal 4&5)</i> <i>4. Interactive presentations: New music in DKO (Perszaal)</i>
12u45 – 14u15 Zaal C	Lunchpauze met infomarkt <i>Lunch with information market</i>
14u15 – 15u00 Zaal B	Presentatie en toonmoment ‘Componeren in de klas’ <i>Uitwisselingsproject van K&K Kulturmanagement & Kommunikation (DE), MATRIX en Basisschool Toverveld (Veltem-Beisem), gebaseerd op het project “QuerKlang – Experimentelles Komponieren in die Schule” van K&K, MaerzMusik en de Universität der Kunste (Berlijn, DE)</i> <i>Presentation and show time ‘Composing in the classroom’</i> <i>Exchange of K&K Kulturmanagement & Kommunikation (DE), MATRIX and Basisschool Toverveld (Veltem-Beisem), based on the project “QuerKlang – Experimentelles Komponieren in die Schule” van K&K, MaerzMusik and the Universität der Kunste (Berlijn, DE)</i>
15u00 – 16u00	Parallelsessies <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Panelgesprek: methodes en doelstellingen (Zaal B)</i> <i>2. Lezing door Paul Craenen (Musica) (Zaal 6&7)</i> <i>3. Workshop Aifoon (onderzoekt geluid in stilte) (Perszaal)</i> <i>4. Componeren met en voor amateurs (Zaal 2&3)</i> <i>Parallel sessions</i> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Panel discussion: methods and objectives (Zaal B)</i> <i>2. Lecture by Paul Craenen (Musica) (Zaal 6&7)</i> <i>3. Workshop Aifoon (examines sound in silence) (Perszaal)</i> <i>4. Composing with and for amateurs (Zaal 2&3)</i>
16u00 – 16u15 Zaal C	Pauze <i>Interval</i>
16u15 – 16u30 Zaal B	Slotbeschouwing <i>Concluding remarks</i>
16u30 Zaal C	Receptie <i>Reception</i>

Keynote door Richard McNicol – Keynote by Richard McNicol 'What Children need is a good tune !'

De titel is ironisch. Toen ik 30 jaar geleden met dit werk begon, waren er veel mensen (waaronder pedagogen) die zeiden dat kinderen enkel "muziek met een goede melodie" nodig hadden. Ik heb mijn leven lang proberen bewijzen dat dit helemaal niet het geval is en dat de creativiteit van kinderen wordt aangewakkerd door het gebruik van nieuwe klanken. Mijn lezing zal dus gaan over het openen van oren, over 'anders' muziek maken, en over hoe alle docenten van het basisonderwijs dat kunnen doen, en hoe ze kunnen stimuleren dat creatieve beslissingen door de kinderen zelf worden genomen. De jonge muzikantjes zullen snel merken dat ze qua vaardigheden niet zoveel moeten onderdoen voor hun leerkrachten. Ze kunnen dan wel geen ingewikkelde partituren analyseren, maar zijn een groot onderdeel van het creatieve proces bij het ontwikkelen van nieuwe ideeën en krijgen een uitgelezen kans om hun expressie te ontplooiën.

De voorbije 30 jaar, sinds hij wegging bij the London Philharmonic Orchestra waar hij fluitist was, heeft Richard McNicol honderden educatieve projecten en concerten met orkesten in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Spanje, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Scandinavië, Israël, Canada en de Verenigde Staten geïnitieerd en geleid. Dertien jaar lang was hij muziekanimateur bij het London Symphony Orchestra, waar hij projecten bedacht en meer dan 150 familie- en kinderconcerten leidde. Hij wordt vaak gevraagd als consultant bij het ontwikkelen van educatieve programma's van orkesten - een rol die hem in vele landen heeft gebracht. In 2002 werd McNicol uitgenodigd door Sir Simon Rattle om een educatief programma voor de Berliner Philharmoniker uit te werken. Daaruit ontstond het erg invloedrijke Zukunft@BPhil, dat nog steeds een belangrijke impact heeft, zowel in de stad als in heel Duitsland. Momenteel leidt McNicol het educatieve programma van het Klavier Festival Ruhr en presenteert concerten en projecten met het Orchestre de Paris. In 2004 ontving Richard McNicol een erelidmaatschap van de Royal Philharmonic Society als erkenning voor zijn pionierswerk in muzikeducatie.

The title is ironical. When I started doing this work 30 years ago, many people (including educationists) said that what children needed was "music with a good tune". I have spent my life proving that this is not the case and that contemporary music is exactly what we need to spark children's creativity. So my talk will be about opening ears, making music, and how all primary teachers can do it, as most of the decisions are in fact made by the children. The skills that the musicians need to learn are very similar to those that the teachers themselves need except, of course, that they will not be able to analyse complicated scores. The musicians can do that part for them.

For the past 30 years, since leaving the London Philharmonic Orchestra where he was a flute player, Richard McNicol has initiated and led hundreds of education projects and concerts with orchestras throughout the UK, France, Spain, Germany, Austria, Switzerland, Scandinavia, Israel, Canada and the USA. For 13 years he was the London Symphony Orchestra's Music Animateur where he devised and led projects and conducted more than 150 family and children's concerts. He is frequently brought in as a consultant when orchestras begin their own education programmes, a role that has taken him to many countries. In 2002 McNicol was invited by Simon Rattle to create an education programme for the Berlin Philharmonic Orchestra. The ensuing and enormously influential programme Zukunft@BPhil continues to have a significant impact both within the city and throughout Germany. He currently leads the education programme of the Klavier Festival Ruhr and presents concerts and projects with the Orchestre de Paris and elsewhere in France.

In 2004, Richard McNicol was awarded Honorary Membership of the Royal Philharmonic Society in recognition of his pioneering work in music education.

Website:

<http://www.cathynelson.co.uk/CN-rm-biog.htm>

Intermezzo 'The Times They Are a Changin' - Interlude 'The Times They Are a Changin'

Hoe klinkt de toekomst? HERMESensemble gaat elk jaar samen met AMUZ en De Veerman op zoek naar jonge componisten (12-20 jaar) die hun composities in de beste omstandigheden uitgevoerd willen horen. De geselecteerde componisten zien hun droom werkelijkheid worden onder begeleiding van de jonge componisten Bram Van Camp, Hanne Deneire en de muzikanten van HERMESensemble. Uitgangspunt voor het initiatief is het gegeven dat jonge uitvoerende musici (bijvoorbeeld in het deeltijdse kunstonderwijs) wel de mogelijkheid hebben om zich op een podium te uiten – in een jeugdorkest of harmonie – maar dat jonge componisten veel minder kansen krijgen om hun werk uitgevoerd te weten. Tenzij in de echte compositiewedstrijden, maar daar voert men enkel de composities van de winnaars uit en is er niet echt veel inhoudelijke feedback.

In het kader van 'The Times They Are a-Changin' worden jonge componisten uitgenodigd om hun werk in te sturen en wordt niet enkel de beste compositie geselecteerd, maar wordt er gewerkt op basis van leeftijdscategorieën (12-14 jaar, 15-16 jaar, 17-18 jaar, 19-20 jaar). De jonge componisten kunnen een compositie insturen, waarbij ze vrij een eigen bezetting kunnen kiezen uit: mezzosopraan, fluit, klarinet, viool, altviool, cello, contrabas, piano en/of percussie. De selectie wordt gemaakt met het oog op een evenwichtig concertprogramma en alle deelnemers krijgen feedback. In de selectiecommissie zitten de componisten Wim Henderickx, Bram Van Camp en Hanne Deneire, evenals de dirigent en de musici van het HERMESensemble. De geselecteerde componisten worden vervolgens persoonlijk begeleid door Bram Van Camp en Hanne Deneire en door de uitvoerende musici in het proces van inzending, repetitie en concertuitvoering. Van de concerten wordt een professionele opname gemaakt.

In januari 2013 zal de vijfde editie van het project plaats vinden, in AMUZ Antwerpen en Concertgebouw Brugge.

How does the future sound? Each year the HERMESensemble searches along with AMUZ and De Veerman, for young composers (12-20 year), who want to hear their compositions in the best conditions. The selected composers see how their dream becomes reality under guidance of the young composers Bram Van Camp, Hanne Deneire and the musicians of the HERMESensemble. The starting point for the initiative is the fact that young musicians (for example in communal music schools) have the possibility to express themselves on stage – e.g. in a youth orchestra or harmony – but that young composers get far less chances to see their work performed. Unless in the real composition competitions, but there, only the compositions of the winners are performed and there is not really substantive feedback.

As part of 'The Times They Are a-Changin', young composers are invited to send in their work, and not only the best compositions are selected, but we are working on the basis of age groups (12-14 year, 15-16 year, 17-18 year, 19-20 year). The young composers can submit a composition, choosing the line-up from: mezzo soprano, flute, clarinet, violin, viola, cello, double bass and/or percussion. The selection is made to have a balanced concert program, and all participants receive feedback. In the selection committee are the composers Wim Henderickx, Bram Van Camp and Hanne Deneire, as well as the conductor and the musicians of the HERMESensemble. The selected composers are then personally guided by Bram Van Camp and Hanne Deneire and by the performers during the entire process of submission, rehearsal and concert performance. Also the concert is recorded professionally.

In January 2013, the 5th edition of this project will take place in AMUZ (Antwerp) and Concertgebouw Brugge (Bruges).

Website:

www.hermesensemble.be

www.veerman.be/concerten/times-they-are-changin-0

www.amuz.be

www.concertgebouw.be

Presentatie landschapstekening: 'Nieuwe Muziekeducatie in Vlaanderen' – Presentation landscape drawing: 'New Music Education in Flanders'

In vier grote domeinen werd gepolst naar de stand van zaken omtrent nieuwe muziekeducatie in Vlaanderen. In het Deeltijds Kunstonderwijs komt nieuwe muziek slechts zelden aan bod, de redenen hiervoor zijn divers: te weinig vraag vanuit de leerlingen, te weinig knowhow binnen het lerarenkorps, financiële motieven of moeilijkheden rond structurele inbedding. Gelijkaardige resultaten zijn terug te vinden bij de Vlaamse muziekconservatoria, waar het nieuwe-muziekbeleid nog te vaak enkel op papier wordt gevoerd en in de praktijk aan diepgang en structurele opvolging ontbreekt. Toch verdienen ook enkele voorbeeldtrajecten rond nieuwe muziek een plaats in de kijker. In de lerarenopleiding aan de conservatoria en de hogescholen neemt nieuwe muziek een heel beperkte plaats in. Het lerarenkorps is er veelal zelf te weinig vertrouwd met het onderwerp om dit te kunnen doorgeven aan de leerkrachten van morgen. In het kunsteducatieve veld is de open houding naar nieuwe muziek toe dan weer opmerkelijk. Kunsteducatieve organisaties in Vlaanderen hanteren een ruime waaier aan projecten en opleidingen rond hedendaagse muziek en werken daarin ook vaak samen met andere organisaties. Het professionele nieuwe muziekveld richt zich dan weer vooral op jonge (pre)professionelen. Het recept voor een ruimere en krachtige inbedding van nieuwe muziekeducatie in Vlaanderen zal uit vele ingrediënten (moeten) bestaan: het doorbreken van de vicieuze cirkel (gebrek aan kennis dat leidt tot gebrek aan vraag dat leidt tot gebrek aan kennis), het verhogen van de expertise-uitwisseling van best practices, do's en don'ts en knowhow, het opleiden van docenten met kennis van nieuwe muziek en haar educatieve mogelijkheden, en het verbreden en uitbreiden van samenwerkingen.

Pauline Jocqué studeerde musicologie en toegepast economische wetenschappen aan de KU Leuven. Sinds 2011 is ze werkzaam als bibliothecaris bij MATRIX (centrum voor nieuwe muziek) te Leuven, waar ze ook aan een erfgoedproject over hedendaagse partituren werkt.

In four major domains Pauline Jocqué surveyed the state of affairs regarding new music education in Flanders. In part-time artistic education new music is rarely represented. The reasons are varied: too little demand from the students, too little knowledge among teachers, financial reasons or difficulties concerning structural embedding. Similar results can be found at the Flemish music conservatories, where the new music policy is still too much paper fed and in practice lacks depth and structural monitoring. Yet deserve some sample trajectories around new music a place in the spotlight. In teacher education at the conservatories and colleges new music takes in a very limited place. The teaching profession is often self too little acquainted with the subject to be able to pass on to the teacher of the teachers of tomorrow. In the field of art education is the openness to new music again remarkably. Art educational organizations in Flanders handle a wide range of projects and programs on contemporary music and they often work together with other organizations. The new professional music field focuses mainly on young (pre-)professionals. The recipe for a broader and powerful embedding of new music education in Flanders will (should) exist out of many ingredients: breaking the vicious circle (lack of knowledge that leads to lack of demand that leads to lack of knowledge), increasing the expertise exchange of best practices, do's and don'ts and know-how, training teachers with knowledge of new music, and it's educational ,opportunities, and to broaden and expand collaborations.

Pauline Jocqué studied Musicology and Applied Economics at the KU Leuven. Since 2011 she works as a librarian at MATRIX [New Music Centre] in Leuven, where she is also working on a heritage project concerning contemporary musical scores.

Website:

www.matrix-new-music.be

Parallelsessies – Parallel sessions

1. Panelgesprek: Samenwerking met het concertleven – Panel discussion: Collaboration with the concert life

Panelgesprek over de mogelijkheden, visies en uitdagingen op het vlak van samenwerking tussen het concertleven en nieuwe muziek educatie.

Panelleden: Paul Craenen (Musica), Mark Delaere (TRANSIT festival), Bart Demuyt (AMUZ), Roel Vanhoeck (Jeugd en Muziek), Wouter Van Looy (Zonzo Compagnie)

Moderator: Maarten Beirens

Panel discussion on the opportunities, visions and challenges in the field of cooperation between the concert scene and new music education.

Panelists: Paul Craenen (Musica), Mark Delaere (TRANSIT festival), Bart De Muyt (Amuz), Roel Vanhoeck (Jeugd en Muziek), Wouter Van Looy (Zonzo compagnie)

Moderator: Maarten Beirens

2. Projectpresentaties (LABO, Composers in Education Database, School of arts) - Project presentations (LABO, Composers in Education Database, School of arts)

LABO

LABO #4 is een zesdaags interactief parcours voor hogeschoolstudenten muziek, dans en beeldende kunst, georganiseerd door het Antwerpse productiehuis voor nieuwe muziek ChampdAction in samenwerking met deSingel (Antwerpen), Koninklijk Conservatorium Antwerpen en Hogeschool Sint Lucas Antwerpen, dat loopt van 18 tot en met 24 februari 2013. Studenten uit binnen- en buitenland worden in dit interdisciplinair project ondergedompeld in nieuwe muziek en multidisciplinaire projecten, met een sterke focus op het gebruik van nieuwe media en elektronica. Dit alles staat onder de professionele leiding van een reeks (inter)nationale coaches: Volker Staub (D) - Fedor Teunisse (NI) - Hans Beckers (B) - Johannes Kreidler (D) - Wim Henderickx (B) - Jorrit Taminga (NI) - Evan Parker (UK) - Matt Wright (UK) - Ann Eysermans (B) - Roel Das (B) - Marc Vanrunxt (B) - Daniel Linehan (USA) - Werner Vandermeersch (B) - Serge Verstockt (B). Na een week van workshops, ateliers, individuele en groepsessies, (theoretische) reflecties, toonmomenten en cross-oversessies, volgt in deSingel een gratis slotparcours voor publiek (op zondag 24 februari 2013) en de uitreiking van de LABO-prijzen voor het beste interdisciplinair project.

LABO #4 is a six day workshop (February 18-24 2013) intended for students of Music, Dance and Visual Arts departments organized by the Antwerp production house for new music ChampdAction, in association with deSingel (Antwerp), Royal Conservatory Antwerp and Sint Lucas Antwerp. Students from Belgium and abroad are immersed in new music and multidisciplinary projects, with a sharp focus on the use of new media and electronics, this under the professional guidance of a series of (inter)national coaches: Volker Staub (D) - Fedor Teunisse (NI) - Hans Beckers (B) - Johannes Kreidler (D) - Wim Henderickx (B) - Jorrit Taminga (NI) - Evan Parker (UK) - Matt Wright (UK) - Ann Eysermans (B) - Roel Das (B) - Marc Vanrunxt (B) - Daniel Linehan (USA) - Werner Van dermeersch (B) - Serge Verstockt (B). After a week of workshops, individual and group sessions, (theoretical) reflections, try-outs and cross-over sessions, ultimately the last day – Sunday, February 24, 2013 – there is a free presentation parcours for the public at deSingel as well as the award ceremony of the LABO-prizes for the best interdisciplinary project.

Website:

www.champdaction.be

www.champdaction.be/nl/laboratorium/

Composers in Education Database

Composers in Educational Database is een Europees initiatief dat ontworpen werd als een cross-genre hulpmiddel voor componisten, songwriters, tekstschrijvers, animators, en andere creatieve muziekbeoefenaars, maar ook voor scholen, leerkrachten en leerlingen uit het dagonderwijs, educatieve onderzoekers en aanbieders van muziekdiensten. De database is bedoeld als inspiratie- en informatiebron, en als uitwisselingsplatform. Iedereen kan zijn of haar geslaagde praktijkvoorbeelden of best practices delen en openstellen. Een pilootversie van de database werd ontworpen in 2012 onder de supervisie van The Danish Composers Society en BASCA (the British Academy of Songwriters, Composers and Authors). Naast de presentatie van de database, zal Sine Tofte Hannibal ook een demonstratie geven van 'In Danish Composers' Workshops', een educatieve website ontwikkeld door de Danish Composers Society als voorbeeld van hoe je moet werken rond componeren in lagere scholen.

Composers in Education Database is an initiative designed to provide a pan-European cross-genre resource for composers, songwriters, lyricists, animateurs and other creative music practitioners, and the primary and secondary educational world including schools, teachers and pupils, educational researchers and providers of music services. The Database is intended as a resource, which will help connect, inform and share good practice among those who are opening up the world of creative music making to children. A pilot of the database has been constructed in 2012 under the supervision of the Danish

Nieuwe Oren: Internationale Conferentie rond Nieuwe Muziek
New ears: International Conference on New Music Education

Composers Society and BASCA - the professional association of UK composers and songwriters. Apart from presenting the database, Sine Tofte Hannibal will also demonstrate an educational material and learning site, In Danish Composers' Workshops, being developed by the Danish Composers Society as one example of how to work with composition in primary schools.

Website:

www.komponistforeningen.dk

School of Arts

De Specifieke Lerarenopleiding van de School of Arts – Koninklijk Conservatorium Gent en MATRIX [Centrum voor Nieuwe Muziek] zijn vorig schooljaar gestart met een gezamenlijk project. Beide partijen begeleiden studenten in het inhoud geven en opzetten van workshops hedendaagse muziek in de lagere of secundaire school en in socio-culturele organisaties. Dit resulteert in een interessante wisselwerking tussen de ervaring van de docenten Vakdidactiek (in het dagelijkse leven meestal zowel uitvoerend musicus/componist als pedagoog) enerzijds en de specifieke expertise in nieuwe muziekeducatie van MATRIX anderzijds. Methodieken en ervaringen worden uitgewisseld, krachten worden gebundeld, en studenten leren hedendaagse muziek kennen als bruikbare educatieve tool. Op deze manier ontwikkelen toekomstige muziekdocenten vaardigheden en methoden op vlak van nieuwe muziekeducatie, scherpen ze hun creativiteit aan en verruimen ze hun muzikale en educatieve interesse.

Petra Vermote (°1968) is componiste en gitariste. Als componiste kreeg ze heel wat opdrachten voor instrumentaal en vocaal werk. Haar werk wordt zowel in België als in het buitenland uitgevoerd. Petra doceert begeleidingspraktijk en vakdidactiek gitaar in het Dept. Lerarenopleiding van de School of Arts – conservatorium Gent, en gitaar in de Stedelijke Academie voor Muziek en Woord van Izegem.

The Teacher Department of Arts, part of the School of Arts – Royal Conservatory, Ghent and MATRIX [New Music Centre], recently started a joint venture. By means of workshops organized together, exchange in experience and methods, and implementing the experience on new music education of MATRIX in the Teacher Department of the Royal Conservatory Ghent, students are introduced in contemporary classical music, fostering their musical interest and creativity and accentuating their listening ability. Also, the experience of the Didactics teachers, all combining their intensive artistic output as a composer and/or instrumentalist in the field of new music with teaching experience in communal music schools, results in valuable music-pedagogical material on new music. During internships in primary and secondary schools and in social cultural organizations, students of the Teacher Department are setting up workshops, coached by their Didactics teachers and MATRIX. Thus, future music teachers develop skills and methods regarding their own teaching creativity in the field of contemporary music. The project is now working intensively on international contacts and exchanges.

Petra Vermote (°1968) is a composer and guitarist. As a composer, she received many commissions for instrumental and vocal works. Her work is performed in Belgium and abroad. Petra teaches Accompaniment and Didactics for guitar in the Teacher Department of the School of Arts - Conservatory in Ghent, and guitar in the communal school of music in Izegem.

Website:

www.schoolofarts.be

3. Interactieve presentaties: 'Nieuwe Muziek in de klas' – Interactive presentations: 'New music in the classroom'

Anneleen De Causmaecker

We bevestigen een veer (trilling) aan een blik (klankkast). Zo maken we onze eigen springdrum. Er is een componist die dit instrument zo interessant vond, dat hij er een solo voor schreef, *Mani.mono* van Pierluigi Billone. Eerst ontdekken we de mogelijkheden van het instrument zelf, daarna bekijken we een uitvoering van deze compositie en onderzoeken we de partituur. Uiteindelijk komen we tot het componeren én noteren van onze eigen klankcreatie.

Anneleen De Causmaecker studeerde leerkracht lager en middelbaar onderwijs (vakken muziek en Nederlands) aan de Arteveldehogeschool. Daarna voltooide ze een master in de Beeldende Kunsten aan de Academie van Antwerpen. Haar passie voor actuele muziek komt tot uiting in het ontwerpen van ruimtelijke installaties voor concerten (*Parcours* met Champ dAction, *Douze Chansons* met Spectra...). Ook in het lesgeven combineert ze actuele muziek met beeldende kunst in projecten rond composities en kunstenaars. Ze geeft AMC en luisterpraktijk aan de academie van Zottegem, en beeldende vorming aan de academie van Brugge. Daarnaast werkt ze aan een eigen kunstenaarspraktijk.

We attach a spring (vibration) to a food can (sound box), thus making our own spring drum. Composer Pierluigi Billone found this instrument so interesting, that he wrote a solo for it, *Mani.mono*. First we discover the possibilities of the instrument itself, then we have a closer look at this composition and investigate the music score. Finally we can compose and record our own sound creation.

Anneleen De Causmaecker studied for teacher in primary and secondary schools (music and Dutch) at de Arteveldehogeschool. Afterwards, she completed a master in Fine Arts at the Academy in Antwerp. Her passion for contemporary music is reflected in the design of spatial installations for concerts (e.g. *Parcours* with ChampdAction, *Douze Chansons* with Spectra...). As a teacher she likes to combine contemporary music and visual arts. She teaches at the communal music school of Zottegem and at the communal school for Fine Arts in Bruges. She also works on her own artistic practice.

Website:

www.anneleendecausmaecker.com

slagRoom – Jeugd & Muziek

Vier percussionisten slaan zich een weg doorheen je school, ze laten niemand onberoerd en geven je de figuurlijke slag in je gezicht waardoor je even verlamd van verwondering – en ook wel bewondering – geen woord kan uitbrengen. Nog voor je goed en wel beseft wat je overkomt, zijn ze al weer weg. Later schudden de vier je nog eens door elkaar met brute aardse percussie en subtiele klankwolken, met experimentele klankkleuren en onverwachte mokerslagen.

Een eerste fase van slagRoom gaat door in de verschillende klassen: zo'n drie minuten worden de leerlingen onverwacht belaagd door de percussionisten die in de klas een groove maken met alles wat voorhanden is. De tweede fase bestaat uit een concert van het ensemble, waarin werk van Reich, Kagel, Cage en Crockarell wordt gebracht.

'As a result of the 'attacks' in the classroom the public can be perfectly involved. The surprise and the creativity of the events, quickly inspires the pupils and prepares them for the concert.' (Jury Yeah-Award)

The first phase of 'slagRoom' takes place in several classrooms. During three minutes students are subjected to the percussionists' groove, made with any objects available. The second phase is a concert in which the ensemble plays works by Reich, Kagel, Cage and Crockarell.

Website:

www.jeugdenmuziek.be/production/174/slagroom

4. Interactieve presentaties: 'Nieuwe muziek in het DKO' – Interactive presentations: 'New Music in DKO'

[EnsembleXXI] – Kim Van den Brempt

Kim van den Brempt is –sinds het ontstaan in 2006- de bezieler van het [ensembleXXI], een project dat aan jonge musici uit het Leuvense Conservatorium de kans wil geven om zich te verdiepen in en kennis te maken met de muziek uit de eenentwintigste eeuw. Het ensemble werkt nauw samen met MATRIX, hetgeen de voorbije jaren resulteerde in intensieve projecten onder leiding van componisten Stefan Prins, Juan Carlos Tolosa, Johannes Kreidler en muzikale duizendpoten Jasper&Jasper.

Vandaag stelt Kim een getuigenis voor van het traject dat ze de voorbije zes jaar samen hebben afgelegd. Een parcours waarbij niet enkel gezocht werd naar nieuwe muziek, maar ook naar een nieuwe manier van luisteren en van spelen. Een parcours waarbij de dierbaarste compagnon de route, de componist, niet enkel een velletje papier bleef, maar in levenden lijve betrokken werd bij het spel. Deze invalshoek bleek voor velen een eye-opener, en zorgde voor een dynamiek waarbij de nieuwe uitdagingen onuitputtelijk bleken. De individuele verantwoordelijkheid van elke muzikant in dit gezamenlijk educatieve project is gigantisch en het falen of slagen hangt enkel af van de mate van het engagement. Dit doe je niet zomaar, dit doe je helemaal.

Kim Van den Brempt studeerde piano aan de Conservatoria van Brussel, Antwerpen, Parijs en Londen. Sinds 1999 is hij verbonden als leraar aan het Conservatorium van Leuven. Mede onder invloed van zijn leraars Jan Michiels en Pierre-Laurent Aimard werd hij gebeten door hedendaagse muziek en met de 'Black Jackets Company' creëerde hij tientallen werken in binnen- en buitenland. Sinds 2005 is hij verbonden als pianist aan het ensemble 'Musiques Nouvelles' onder leiding van Jean-Paul Dessy. Met dit ensemble is hij binnenkort te horen bij de ISCM WorldMusicDays te Mons (29 oktober) en Brussel (6 december).

Since the very inception Kim van den Brempt has been the inspirer of [ensembleXXI], a project to acquaint young musicians of the Conservatory of Leuven to the 21st century music. The ensemble works closely with MATRIX, which resulted in several intense projects under the direction of composers such as Stefan Prins, Juan Carlos Tolosa, Johannes Kreidler and Jasper&Jasper.

Today Kim presents the result of the trajectory they followed during these six years, a trajectory not only looking for new music, but also a new way of listening and performing. This route always included the composer himself, not only as a piece of paper, but as a live&interacting person. This approach revealed to be a real eye-opener and produced a dynamic in which new opportunities are constantly appearing. The individual responsibility of each musician in this joint educative project is enormous and the failure or success only depends of the degree of involvement. You do not just do this, you do this fully.

Kim van den Brempt studied piano at the conservatory of Brussels, Antwerp, Paris and London. Since 1999 he teaches at the Conservatory of Leuven. Influenced by his teachers Jan Michiels and Pierre-Laurent Aimard he was drawn into contemporary music and with 'The Black Jackets Company' he premiered numerous compositions in Belgium and abroad. Since 2005 he is pianist in the ensemble 'Musiques Nouvelles', conducted by Jean-Paul Dessy. With this ensemble he is performing shortly at the ISCM WorldMusicDays in Mons (october 29) and Brussels (december 6).

Website:

www.slac.be

Vinim – Frederik Croene

Het Vinim-atelier (Vrije Improvisatie en Nieuwe Muziek) van de Academie van Gentbrugge wordt geleid door Frederik Croene. Daar waar ze in het begin vertrokken van het naast elkaar plaatsen van vrije improvisatietechnieken en hedendaagse composities, zijn ze nu geëvolueerd naar een manier van 'componeren' waarin het bedenken van nieuwe instrumentale concepten centraal staan. Door het grote aantal pianisten in de cursus wordt met name dit instrument dan ook intensief onderzocht op mogelijke (virtuele) extensies.

Sinds het duo Jasper&Jasper tijdens een passage bij het Vinim een eenvoudige sampling software ter beschikking stelde, wordt er volop geëxperimenteerd met de mogelijkheden van de ingeplugde piano. Via contactmicrofoons, geluidskaart en pc krijgt het instrument een heel arsenaal aan nieuwe mogelijkheden. De instrumentale techniek die de leerlingen verworven hebben tijdens hun instrumentcursus wordt optimaal gebruikt, maar wordt tegelijkertijd geconfronteerd met de hedendaagse technologie.

Frederik Croene bouwde in zijn nog jonge carrière naam op met zijn avontuurlijke pianoprogramma's. Op zijn repertoire prijken klassiekers van Mozart en Beethoven naast composities die pas gisteren werden voltooid. Intussen heeft hij verschillende cd's op zijn naam staan zoals Hout (2005), Voile au vent (2009) en Le Piano Démécanisé (2010).

Naast zijn focus op het creëren van nieuwe pianostukken van (bevriende) componisten, herdenkt Croene vanuit het concept van de gedeconstrueerde piano traditionele situaties waarin het instrument en zijn uitvoerder terechtkomen. Dat mondt uit in (piano)muziek voor dans, live-begeleidingen van stomme films, muziekinstallatiekunst en solo-performances met 'Le Piano Démécanisé' in samenwerking met kunstenaars uit verschillende disciplines.

Frederik Croene is in charge of the Vinim-workshop (acronym for free improvisation and new music) of the Academie of Gentbrugge. At first they started combining free improvisational techniques with contemporary compositions, which evolved into a form of 'composing', whereby the creation of new instrumental concepts is the key concept. Because of the proliferation of pianists in this course the piano is subjected to all possible (virtual) extensions.

Since the duo Jasper&Jasper introduced a simple sampling software during a Vinim workshop, they started experimenting with 'plugged' piano. Through contact microphones, sound card and PC the instrument gets a completely new arsenal of possibilities. The instrumental technique the students acquired during their piano course gets fully utilised, but they are at the same time confronted with modern technology.

During his early career Frederik Croene earned a reputation with his adventurous piano programmes. His repertoire boasts classics of Mozart and Beethoven, amongst compositions only completed yesterday. He has recorded several cds: Hout (2005), Voila au vent (2009) and Le Piano Démécanisé (2010).

He not only focuses on the creation of piano works of (befriended) composers, he also likes to reminisce traditional situations in which the instrument and its performers often find themselves - through the concept of deconstructed piano. This has resulted in (piano)music for dance, live-accompaniment of silent picture, music installations and solo performances with 'Le Piano Démécanisé', in collaboration with artists of various disciplines.

Website:

www.frederikcroene.com

www.academiegentbrugge.be

Jasper&Jasper

Jasper&Jasper is actief op het snijpunt tussen instrumentale en elektronische klank. Hun ervaring met traditionele instrumenten wenden ze aan om de lichamelijke en tastbaarheid van hun elektronisch instrumentarium te ontwikkelen. Geluidssamples, realtime-processing en een hele resem van instrumenten en objecten zijn de basisingrediënten voor hun performance. In de veelzijdigheid van deze set-up gaat hun interesse uit naar het detail, het specifieke en het unieke van een vooraf bepaalde configuratie.

Vandaag stellen ze een interface voor die muziek via video rechtstreeks aan beweging koppelt. Het geeft de leerlingen uit het DKO, zelfs de allerjongsten, de kans om (eindelijk) eens hun instrument opzij te leggen en om volledig vanaf nul te leren een instrument ontwerpen, naar klanken luisteren en hiermee muziek maken.

Jasper Braet studeerde gitaar bij Tom Pauwels aan het Conservatorium van Gent. Tijdens zijn studies kreeg hij interesse in elektro-akoestische muziek en in dit kader studeerde hij algoritmische compositie bij Godfried-Willem Raes en volgde een Max/Msp-cursus aan het Inrcam in Parijs. De overstap naar de cursus Sonologie in het Conservatorium van Den Haag was nadien niet onlogisch. Hij verzorgt de electronica bij groepen als Branie en bESIDES, en vormt samen met Jasper Vanpaemel het electronicaduo 'Jasper&Jasper'.

Jasper Vanpaemel studeerde piano en compositie bij Jan Michiels, Peter Swinnen en Franklin Gyselinck aan het Conservatorium van Brussel. In 2009 volgde hij de cursus Sonologie aan het Conservatorium van Den Haag bij Kees Tazelaar

en Richard Barrett. Hij componeerde diverse stukken, waaronder de 'Krakatoa Variations', gecreëerd door het Spectra Ensemble tijdens het TRANSITfestival 2011.

Als muzikale duizendpoot trad Jasper reeds op in verschillende formaties en schuwt hij de convergentie met andere kunststromen niet. In het electronica-project "Jasper & Jasper" zoekt hij samen met Jasper Braet naar nieuwe vormen van esthetiek en performance. Met een ander ensemble, (H)elektron, probeert hij een lans te breken voor multimediaal muziektheater.

Deze vernieuwende attitude heeft ook zijn weerslag op zijn pedagogische activiteiten. Jasper wordt regelmatig uitgenodigd om presentaties en workshops te geven rond nieuwe muziek in het DKO. Daarnaast ontwikkelde hij ook reeds enkele softwareapplicaties die klassieke leerproblemen op een nieuwe manier benaderen. Sinds 2012 leidt hij de klas Experimentele Muziek aan de muziekacademie van Oud-Heverlee.

Jasper & Jasper operate on the intersection between instrumental and electronic sounds. Starting from their experience with traditional instruments they develop the physical and tangible aspects of their electronic instruments. Sound samples, realtime-processing and a series of instruments and objects – from electric guitar, Fender Rhodes, flutes, snare-drums, to cymbals and ventilators – are the basic ingredients of their performance. Through the versatility of this set-up they focus on the particular, specific and unique character of previously defined configurations.

Jasper Braet (1986) studied classical and contemporary guitar at the Conservatory of Ghent (Belgium). His teacher was Tom Pauwels, guitarist and artistic advisor of the ensemble Ictus, based in Brussels. During his studies he became increasingly interested in electro-acoustic music. In this context he studied algorithmic composition under Godfried-Willem Raes and followed a Max/MSP course at the IRCAM in Paris. In 2009, he followed the one-year-specialization course of Sonology at the Royal Conservatory of The Hague. Previously, Jasper performed as a guitarist for both classical and contemporary ensembles and he is responsible for the electronics of Besides. Together with Jasper Vanpaemel, he founded the electronic improvisation duo Jasper & Jasper. Currently, he is specializing in contemporary chamber music with the Ictus and Spectra Ensemble.

Jasper Vanpaemel was influenced at a young age by a wide variety of music styles. Jasper studied piano under Jan Michiels at the Conservatory in Brussels. For his final examination he presented a program of contemporary music, coached by composers such as Luc Brewaeys and Michael Jarrell. Jasper also specialized in contemporary music, composition and free improvisation under the supervision of Bart Bouckaert, Franklin Gyselinck, Kris Defoort and Peter Swinnen. In 2009-2010, Jasper attended the international Sonology course with a.o. Kees Tazelaar and Paul Berg at the Royal Conservatory of The Hague in Holland, where he met Jasper Braet, co-founder of 'Jasper & Jasper'. Currently, he is working as pianist, improviser, composer and computer-artist in various bands.

Website:

www.jasperandjasper.be

Presentatie & toonmoment 'Componeren in de klas' – Presentation and show time 'Composing in the classroom'

MATRIX [Centrum voor Nieuwe Muziek] is gespecialiseerd in educatieve projecten rond muziek van vandaag. Samen met onze Duitse collega's van het project *QuerKlang* (Berlijn) ontwikkelden we een workshopreeks "Componeren in de klas" voor het vijfde leerjaar (2 klassen) van basisschool Toverveld uit Veltem-Beisem. In Berlijn loopt *QuerKlang* al enkele jaren, met veel succes. Verschillende basisscholen namen eraan deel, en de resultaten worden telkens voorgesteld tijdens het festival voor nieuwe muziek MaerzMusik. Naar aanleiding van deze studiedag, wilden we dit project naar ons land halen.

Gedurende 5 workshops van een halve dag werken een componist en een muzieklerkracht intens samen met de twee klassen om een compositie te maken. Ze reiken de leerlingen heel wat technieken en ideeën aan, waarmee ze zelf aan de slag kunnen. Daarmee kunnen ze volop experimenteren om uiteindelijk hun eigen werkstuk te maken.

Eerst wordt er geëxperimenteerd: welke geluiden kunnen we zoal maken? Hoe kunnen we ze beschrijven? Wat vinden we interessant, mooi, bijzonder...? Daarna komt het eigenlijke compositieproces aan bod: geluiden combineren, contrasteren, een structuur bouwen, De kinderen leren bovendien een eigen notatiemethode ontwikkelen, met kleuren, symbolen, tekeningen etc. Tot slot wordt er gewerkt aan de uitvoering van hun stuk: wat is de rol van een dirigent? Hoe houden we rekening met elkaar?

De klassen van juf Ingrid en meester Kurt werden begeleid door Iris ter Schiphort (componiste), Franziska May (muzieklerkracht) en MATRIX.

Er is een tweede leerlingenconcert gepland op zondagnamiddag 28 oktober om 17u, in het kader van het TRANSIT festival (STUK, Naamsestraat 96, 3000 Leuven). Gratis!

MATRIX [New Music Centre] specializes in educational projects regarding contemporary music. Together with our German colleagues from the *QuerKlang* project (Berlin), we developed a series of workshops, titled "Composing in the classroom" for the fifth grade of the primary school Toverveld (Veltem-Beisem). In Berlin, *QuerKlang* has known several editions over the years, with great success. Tens of primary schools have taken part in the project, presenting the results during the yearly new music festival MaerzMusik. In the context of this conference, we decided to invite this project to Leuven.

During five afternoon workshops, a composer and a music teacher work closely together with the pupils to create their own music. They offer the pupils lots of ideas and techniques they can work with, create a context for experimentation and guide them through the process of making their own group composition.

The composition process begins with experiment: what sounds can we make? How can we describe them? Which sounds do we find interesting, beautiful, fascinating? Then it is time for the actual composing: combining sounds, making contrasts, building structure. Moreover, the children get to develop their own notation method, using color, symbols, drawings, ... Finally, they work on the performance of the pieces: what is the role of the conductor? How do musicians communicate while playing their piece?

The workshops were conducted by Iris ter Schiphort (composer), Franziska May (music teacher) and MATRIX, and took place between 15 and 23 October 2012 in the fifth grade over Toverveld (class groups of Ingrid and Kurt).

Second performance: Sunday October 28th, 5:00 pm, during the TRANSIT festival (STUK, Naamsestraat 96, 3000 Leuven). Admission free!

Website:

www.matrix-new-music.be

www.querklang.eu

Parallelsessies – Parallel sessions

1. Panelgesprek: methods en doelstellingen – Panel discussion : methods and objectives

Panelgesprek over methodes en doelstellingen op het vlak van nieuwe muziekeducatie. Hoe ziet een actuele muziekeducatie eruit ? Welke plaats hebben de ‘klassieke’ systemen resp. hedendaagse uitdrukkingsvormen daarin ? Welke omgang met muziek staan we voor en hoe kunnen we dat stimuleren ?

Panelleden: Tijn Bossuyt (De Veerman), Roel Vanhoeck (Jeugd & Muziek), Sine Tofte Hannibal (Composers Factory Forum), Iris ter Schiphorst (componiste)

Moderator: Rebecca Diependaele

Panel discussion on methods and objectives in the field of new music education. What does a current music education look like? What place do the ‘classical’ systems or contemporary forms of expression have in it? What handling with music do we stand for and how can we stimulate it?

Panelists: Tijn Bossuyt (De Veerman), Roel Vanhoeck (Jeugd & Muziek), Sine Tofte Hannibal (Composers Factory Forum), Iris ter Schiphorst (componiste).

Moderator: Rebecca Diependaele

2. Lezing door Paul Craenen – Lecture by Paul Craenen

Nieuwe klanktechnologieën vinden slechts schoorvoetend hun weg in het reguliere muziekonderwijs. Dat is niet alleen een kwestie van een gebrek aan innovatie, maar vooral een logisch gevolg van de manier waarop dat muziekonderwijs is opgebouwd rondom een beperkt arsenaal aan gestandaardiseerde muziekinstrumenten. Deze instrumenten bieden een herkenbaar referentiekader, ze belichamen stabiele muzikale normen en waarden. Hun aanwezigheid bepaalt sterk de manier waarop over muziek gedacht kan worden en is richtinggevend voor muzikale leerprogramma's en eindtermen. Instrumentaal experiment toelaten in het muziekonderwijs vraagt zowel om een herdenken van de plaats van traditionele instrumenten in dat onderwijs, als een bereidheid om de dominantie van hun muzikale referentiekaders in vraag te stellen.

In deze lezing wordt aan de hand van praktijkvoorbeelden verduidelijkt hoe instrumentaal experiment de weg kan openen voor een nieuwe muziekeducatie.

Paul Craenen was meer dan vijftien jaar actief in Deeltijds Kunstonderwijs als leraar piano, begeleidingspraktijk en experimentele muziek. Hij is de initiatiefnemer van vernieuwende educatieve projecten rond nieuwe muziek. Daarnaast is hij zelf actief als componist, geluidskunstenaar en auteur. Hij schrijft regelmatig artikels over nieuwe muziek, kunst en politiek en kunsteducatie. In 2011 promoveerde hij aan de Universiteit Leiden met een artistiek onderzoek omtrent lichamelijkeheid in de nieuw gecomponeerde muziek. Sinds 2012 is hij artistiek directeur van Musica, Impulscentrum voor Muziek.

New sound technologies only find their way reluctantly in mainstream music. This is not only a question of a lack of innovation, but a logical consequence of the way that music education is built around a limited range of standardized music instruments. These instruments provide a recognizable reference, they embody stable musical standards and values. Their presence greatly determines the way in which music can be thought and is guiding for musical learning programs and learning outcomes. Allowing instrumental experimentation in music education requires both rethinking the place of traditional instruments in that education, as well as a commitment to question the dominance of their musical frames.

This lecture is based on case studies and illustrates how instrumental experimentation can open doors to a new music education.

Paul Craenen taught more than fifteen years actively piano and experimental music. He is the initiator of innovative educational projects about new music. He is also active as a composer, sound artist and author. He regularly writes articles on new music, art and politics and art education. In 2011 he graduated from the university of Leiden with an artistic research about physicality in the newly composed music. Since 2012 he's also artistic director from Musica, Impulscenter voor Muziek.

Website:

<http://users.telenet.be/paulcraenen/>

3. Workshop Aifoon ('Geluid in stilte') – Workshop Aifoon ('Sound in silence')

'Stilte op een actieve manier onderzoeken' is het uitgangspunt van de werking van de kunsteducatieve organisatie Aifoon. Het begon allemaal 10 jaar geleden, toen ze aan tal van kinderen uit de basisschool vroegen: 'Hoe beleef jij de weg van huis naar school?'. Ze probeerden dit traject samen te vertalen aan de hand van geluidsopnames en –composities.

Tegenwoordig werkt Aifoon samen met zowel kinderen, als jongeren, als (kunst)docenten, als gedetineerden, als volwassenen met een visuele handicap... en dit zowel in een schoolse, een vrijetijds-, als in een artistieke context. Ondertussen staan een kleine tweehonderd diepgaande activiteiten over gans Vlaanderen en daarbuiten op hun portfolio.

In deze workshop staat stilte centraal. In een eerste fase worden verschillende luisterhoudingen onderzocht, om daarna een oefening te maken naar de communicatieve kracht van geluid en de plaatsing ervan in de stilte.

'Investigating silence in an active way' is the starting point for Aifoon, a Flemish arts education organisation. They started 10 years ago by asking youngsters: 'How do you experience, soundwise, the road from home to school?'. Together they translated this route in sound recordings and compositions.

Today Aifoon works together with both children, adolescents and (art) teachers, as prisoners, adults with visual impairments... and this in a school-, a leisure-, or artistic context.

In this workshop silence has a central space. We investigate different listening attitudes and exercise the communicative power of sound and its place in the silence.

Website:

www.aifoon.org

4. Componeren met en voor amateurs – Composing wit and for amateurs

'Vooraleer we het over mijn ervaringen met het componeren voor amateurs gaan hebben is het goed om even het wikipedia-lemma "amateur" te raadplegen. Snel wordt duidelijk wat de sterktes en zwaktes van amateurs zijn:

*"An **amateur** (Latin amator, "lover") is generally considered a person attached to a particular pursuit, study, or science, without pay and often without formal training. Amateurism can be seen in both a negative and positive light. Since amateurs often do not have formal training, some amateur work may be considered sub-par.... on the other hand, an amateur may be in a position to approach a subject with an open mind (as a result of the lack of formal training) and in a financially disinterested manner. "*

Er bestaat geen twijfel over dat veel muziek - wanneer het over de kwaliteit van het klankresultaat gaat - gebaat is bij professionalisme. Iedereen heeft wel herinneringen aan ellenlange muziekschoolconcerten met valse trombones, krassende violisten en houten pianisten die te moeilijke stukken spelen. Veel van die stukken hebben we al door veel betere muzikanten horen spelen en toen hoorden we geen haperingen, valse noten en foute ritmes die het ultieme luistergenot zouden kunnen bederven.

Velen onder ons zullen echter ook herinneringen hebben aan de tijd dat zij die pianisten en violisten waren en kunnen bevestigen dat de ervaringen van die eerste concerten de schoonste en meest intense uit hun carrière zijn. Dat groepsgevoel, die spanning, keihard je best doen om zo goed mogelijk te spelen en dan dat applaus!

De amateur is ook continu op ontdekkingsreis en is steeds verwonderd over de mogelijkheden die muziek te bieden heeft. Hij leert zijn oren, ogen, vingers en hersenen te gebruiken, hij is sociaal, ontwikkelt zijn smaak en beleeft cultuur actief. En het publiek (ouders, vrienden, geliefden) zien en horen de overgave en het speelplezier en ze vinden dat schoon en dat ontroert hen. Ze zijn trots en, in het geval van de ouders, blij te zien dat hun overtuiging dat cultuur een meerwaarde biedt in het leven, hun kind zoveel speelplezier bezorgt...

Wat is nu mijn positie als componist binnen dit proces?

Wanneer ik componeer voor jongeren ben ik me steeds bewust van waar ze zich bevinden in hun (muzikale) ontwikkeling. Het is voor mij erg belangrijk aansluiting te vinden bij hun leefwereld zonder artistieke toegevingen te doen. Ik vind het ook belangrijk - indien het mogelijk is - een persoonlijke band met hen te ontwikkelen zodat ik hun vaardigheden, hun zin voor avontuur en hun engagement kan inschatten. Ik probeer dus steeds uit te gaan van de sterkte van zo'n groep en de individuen binnen die groep. In die zin verschilt de aanpak voor mij niet wanneer ik werk met amateurs of professionelen. Ik hou er trouwens van om de amateur in de professional naar boven te laten komen. Het is nu ook eenmaal zo dat in bepaalde aspecten in actuele muziek vele professionele uitvoerders ook min of meer amateurs zijn. Denk maar aan improviserende klassiek geschoolde muzikanten, bepaalde "extended techniques", componisten die muzikanten vragen om percussie te spelen, te zingen of te fluiten, nieuwe of al iets oudere media te hanteren,... Dit zijn aspecten die ook deel uitmaken van mijn compositorische praktijk. Ze vergen vaak alternatieve notatiesystemen die de professionele uitvoerder evenzeer moet uitpluizen. Maar er is ook een verschil: bij mijn stukken voor jongeren gaat er meer aandacht naar het proces op zich. Een compositie voor die doelgroep is pas echt geslaagd als het repetitieproces voor hen leerrijk en plezierig is.'

Thomas Smetryns (°1977) studeerde compositie bij Godfried-Willem Raes aan het conservatorium van Gent. Hij schreef muziek voor onder andere ICTUS, Daan Vandewalle en het barokorkest B'Rock. In 2007 was hij 'composer in residence' bij het HERMESensemble en sinds 2008 is hij verbonden aan het muziektheatergezelschap LOD. Volgend seizoen creëert hij voor LOD 'Ophelia', een voorstelling van en voor jongeren in een regie van Inne Goris.

'Before we talk about my experience in composing for amateurs, it's a good idea to consult the Wikipedia-lemma for 'amateur'. Quickly it becomes clear what the strengths and weaknesses of the amateurs are:

"An amateur (Latin amator, "lover") is generally considered a person attached to a particular pursuit, study, or science, without pay and often without formal training. Amateurism can be seen in both a negative and positive light. Since

amateurs often do not have formal training, some amateur work may be considered sub-par.... on the other hand, an amateur may be in a position to approach a subject with an open mind (as a result of the lack of formal training) and in a financially disinterested manner. “

There is no doubt that many music – when it comes to the quality of the sound result –benefit from professionalism. Everyone has memories of endless music concerts with false trombones, abrasive violinists and woody pianists to play difficult pieces. Many of these pieces we already heard played much better, but now hesitations, false notes and bad rhythms could spoil the ultimate listening pleasure.

Many of us also have memories of the time that those pianists and violinists were able to confirm that the experiences of the first concerts were the most clean and intense in their career. That group feeling, that tension, working so hard to play as good as possible and then the applause! The amateur is continuously exploring and is always amazed about the possibilities that music has to offer. He learns how to use his eyes, ears, fingers and brains, he is social, develops his taste and experiences music actively.

And the public (parents, friends, lovers) see and hear the passion and the excitement and they love it and it moves them. They are proud and happy to see that culture is an added value in life, and that it brings so much fun...

Now what is my position as a composer in this process?

When I compose for young people, I'm always aware of where they are in their (musical) development. It's very important for me to connect with their environment without having to make artistic compromises. I think it's important – if possible – to develop a personal connection with them, so that I can estimate their skills, their sense of adventure and commitment. So I always try to go out on the strength of the group and the individuals within that group. In that sense my approach is not different when I work with amateurs or professionals. I like to bring up the professional in the amateur. It is also a fact that in certain aspects of contemporary music many professional performers are also more or less amateurs. Think about some extended techniques, composers who ask musicians to play percussion, to sing or whistle, to handle new or slightly older media. These aspects are also part of my compositional practice. They often require alternative notation systems any performer –amateur or professional- must unravel. But there is a difference: in my pieces for young people there is more attention for the process itself. A composition for and with them is only successful if the rehearsal process is enjoyable and instructive for them.'

Thomas Smetryns (°1977) studied composition with Godfried-Willem Raes at the Conservatory Ghent. He wrote music for ICTUS, Daan Vandewalle and the baroque orchestra B'Rock. In 2007 he was 'composer in residence' at the HERMESensemble. Since 2008 he regularly works with music theatre LOD. Next season he will be working on 'Ophelia', a composition with and for youth, directed by Inne Goris.

Website:

Referenties luisterfragmenten:

Portsmouth Sinfonia: "In the Hall of the Mountain King"

<http://www.youtube.com/watch?v=-wiRivDMIYM&feature=related>

Thomas Smetryns

<http://soundcloud.com/thomas-smetryns>

Heine Environment

La création d'un Monde

Ai foon

MUSICA
IMPULSCENTRUM
VOOR MUZIEK

JEUGD &
MUZIEK

Champs d'Action

HERMESensemble

SCHOOL
OF
ARTS
GENT

Composers Factory Network | Basisschool Toverveld | ISCM-Vlaanderen |
Maarten Beirens | Richard McNicol | Anneleen De Causmaecker | Kim Van
den Brempt en [Ensemble XXI] | Frederik Croene en Vinim-atelier |
Jasper&Jasper | Paul Craenen | Thomas Smetryns

Aankomende evenementen bij MATRIX [centrum voor nieuwe muziek] – Upcoming events at MATRIX [center for new music]

MATRIX tijdens TRANSITfestival:

- 27 oktober 2012 | 11u00
Creatie van '1+1+1+2+1+4...', compositie voor amateur-tokkelensemble van Guy De Bièvre
STUK [Ensemblezaal] - Leuven
Meer info en reservaties: info@matrix-new-music.be of 0476 89 27 76
- 28 oktober 2012 | 16u00
Debat omtrent nieuwe muziekeducatie en hedendaagse muziekfestivals
STUK - Leuven
- 28 oktober 2012 | 17u00
Voorstelling '**Componeren in de klas**' (ism Toverveld en Querklang)
STUK - Leuven
- 28 oktober 2012 | 17u30
Nadar Summer Academy presents...
STUK [Soetezaal] - Leuven
Meer info en reservaties: info@matrix-new-music.be of 0476 89 27 76

MUSICIRCUS

Driedaagse stage voor kinderen vanaf 8 jaar – van maandag 29 tot en met woensdag 31 oktober telkens van 9u30 tot 16u00

In MATRIX | Minderbroedersstraat 48 | 3000 Leuven

Info en inschrijvingen: katrien@matrix-new-music.be of 0476 89 27 76

MUSIC IN A BOX

Workshop ihkv de Kinderkunstendag – 18 november van 14u00 tot 15u00 of van 16u00 tot 17u00

In Stichting Logos | Bomastraat 24-28 | 9000 Gent

Info en reservaties: katrien@matrix-new-music.be of 0476 89 27 76

Internet acces

Network: GUEST

Naam: OREN25

Wachtwoord: dfb2975

